

ZONDAG 35

Het tweede gebod

Psalm 29 : 1 en 5
Lezen: Jesaja 44:1 - 22
Psalm 97 : 2, 3 en 4
Tien Geb. 1 en 3
Psalm 4 : 3

Geliefden, wij willen thans het Woord van God bedienen naar Zondag 35 van onze Heidelbergse Catechismus de vragen en antwoorden 96, 97 en 98.

Vraag 96: Wat eist God in het tweede gebod?

Antwoord: Dat wij God in generlei wijze afbeelden, en op geen andere wijze vereren, dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft.

Vraag 97: Mag men dan ganselijk geen beelden maken?

Antwoord: God kan noch mag in generlei wijze afgebeeld worden. Maar de schepselen, al is het dat zij mogen afgebeeld worden, zo verbiedt toch God, hun beeltenis te maken en te hebben, om die te vereren, of God daardoor te dienen.

Vraag 98: Maar zou men de beelden in de kerken als boeken der leken niet mogen dulden?

Antwoord: Neen; want wij moeten niet wijzer zijn dan God, Dewelke Zijn Christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging Zijns Woords wil onderwezen hebben.

Het gaat dus in Zondag 35 over: Het tweede gebod:

1. God verbiedt ons Zijn beeld te maken
2. God gebiedt ons Zijn beeld te zijn

Er is een duidelijk verschil tussen het eerste en het tweede gebod. In het eerste gebod zegt God: gij zult niemand anders dienen, dan Mij alleen. Ik ben de HEERE, de enige God, uw God.

En in het tweede gebod zegt God, gij zult Mij op geen andere wijze dienen, dan Ik u bevolen heb. Het gaat hier niet over de afdogendienst, daar ging het over in het eerste gebod, maar het gaat hier over de wijze waarop God gediend wil worden. Dat is niet hetzelfde. Het is beslist niet onbelangrijk hoe wij God dienen. In tegendeel, indien wij God niet dienen op de wijze waarop

Hij gediend wil worden, dan dienen wij God niet.

Dat noemt men dan een "eigenwillige godsdienst" en die eigenwillige godsdienst is ten diepste geen godsdienst. In ieder geval geen godsdienst met een hoofdletter, dienst aan de ware God.

Daar staat dus in het tweede gebod, dat God niet afgebeeld kan en mag worden. In de eerste plaats, het kan niet, want God is een Geest en in de tweede plaats, het mag niet, God heeft het uitdrukkelijk verboden. Omdat God het verboden heeft, mogen we er ook geen enkele poging toe wagen, om God af te beelden. Nu vraagt u natuurlijk onmiddellijk: Waarom niet? Welnu, ik heb reeds gezegd, God is een Geest, op een andere wijze als bijvoorbeeld de engelen, dat zijn ook geesten.

Er is geen scheepsel, engel of duivel, dat alomtegenwoordig is. God alleen is alom tegenwoordig. Hij is overal; in de hemel en op de aarde. Hij is een Geest. Nu zult u vragen: maar hoe komt dan toch telkens weer die zonde tegen het tweede gebod. Waardoor komt het toch, dat de mens zich telkens weer beelden gemaakt heeft van God om zich dan voor die neder te buigen. Nu, de oorzaak hiervan ligt daarin, dat wij het beeld Gods, zoals wij het in ons droegen vóór onze afval van God, verloren zijn. In het Paradijs had de mens geen behoefte om een beeld van God te maken.

Waarom niet? Wel, toen functioneerde het beeld Gods in de mens. En dat beeld Gods, u weet wel waaruit dat bestond. De kinderen moeten het steeds weer leren; het beeld Gods bestaat in kennis, gerechtigheid en heiligheid. Zolang, als die kennis functioneerde, die gerechtigheid en die heiligheid er was, zoals God het gemaakt had, had de mens het besef, God is overal. God is ook hier in het Paradijs. God is in mijn hart. Hij had geen behoefte om een beeld te maken. Hij dacht zó geestelijk, dat hij wist dat God voor zijn aangezicht was. Dat geloofden Adam en Eva vast, dat God hier in de hof was. En dat God in hun hart woonde, dat God alomtegenwoordig was.

Dus, wanneer ze God gingen aanbidden, konden ze dit doen in geest en in waarheid, zonder dat ze ook maar een ogenblik een afbeelding behoeften of verlangden. Toen is dat vreselijke gekomen, dat ontzettende. Toen zijn we dat beeld van God kwijt geraakt, die ware kennis van God zijn we verloren en die rechte verhouding tot God is verbroken. Het heilig leven is verdorven en met dat we dat beeld van God, die gelijkenis van God verloren hebben, is er ook een behoefte gekomen aan een soort surrogaat, een behoefte om God te zien.

Wij werden vleselijk, verkocht onder de zonden. Omdat we vleselijk werden, kregen we behoefte om niet meer op geestelijke wijze maar op vleselijke wijze, dus op zondige wijze een God te maken, een voorstelling naar onze gedachten. Omdat we geen besef meer hadden, dat God alomtegenwoordig was en dat leven niet meer in onze ziel leefde en die gemeenschap met God verloren gegaan was door de zonde, trachtten we ons een soort kunstgod op te richten, een namaakgod. Immers, de mens kan nu eenmaal niet zonder godsdienst, zonder religie. Geen mens, geen heiden, geen christen, niemand. Zelfs de mens die roept, daar is geen God en alle religie is bedrog, priesterlist

en overlevering. Zelfs deze mensen maken hun eigen systeem weer tot een religie of dat ze het nu socialisme of communisme of fascisme noemen. Dat systeem wordt weer tot een godsdienst verheven. Dan gelooft men in zijn eigen leer, die men tot godsdienst verheven heeft. Hoe dat men die goden dan ook voorstelt.

Nu, op deze manier wil de mens dus op een andere wijze God dienen, dan God voorgeschreven had. De mens is van Gods geslacht en heeft behoefte aan godsdienst. Er kan geen mens zonder aanbidding, zonder een hoger doel, zonder iets dat buiten hemzelf is. De mens is nu eenmaal aangelegd vanuit de schepping op God, op een bestuurder, op een leidsman. En daarom maken ook al die leidlieden een opgang onder het volk, dat de ware God niet meer kent.

Hoe is het mogelijk, dat duizenden, miljoenen mensen tijdens de tweede wereldoorlog hun hand op steken en "Heil Hitler" roepen. Hoe is het mogelijk, dat al deze miljoenen mensen achter één man aan draven, terwijl ze toch voor hun ogen zien, dat deze hun de welvaart en het leven niet geven kan. Het is ten diepste hierom, omdat de mens niet op zichzelf kan staan, omdat hij gevoelt leiding nodig te hebben, omdat hij van God afstamt. En nu in zijn blindheid, kiest hij niet meer de eeuwige God, de ware Leidsman van de blinden, van de ongelukkigen, van de zondaren, maar kiest hij een surrogaatgod. Een God naar zijn eigen gedachten. In zijn innerlijke haat en afkeer van de ware weg, kiest hij zichzelf een weg uit. Mijn volk zegt de Heere, ook Mij volk, heeft twee boosheden begaan. Ze hebben Mij de grootste Leidsman hunner zaligheid, de springader van levend water verlaten en ze hebben zichzelf een andere weg gekozen, ze hebben zichzelf bakken uitgehouwen, gebroken bakken, die geen water houden.

Daar gaat het om. Dus niet alleen de heidenen, maar de Heere zegt het ook van Zijn volk. Jesaja spot ermee in het hoofdstuk, dat u gedeeltelijk is voorgelezen. Hij zegt: mensen zie je nu niet hoe dwaas dat je bent? Je plant een olmboom en de regen maakt hem groot. En als hij groot geworden is dan kap je hem om. Je slaat er de takken af en dan maak je een vuurtje en kookt je eten erop. En bij een ander deel warm je je en je zegt: we zijn lekker warm geworden, het vuur brandt goed. En dat deeltje wat je overhoudt, daar kniel je voor neder en dan zeg je: dat is mijn god. Jesaja zegt: Dan ben je toch dom. Dan ben je toch van de duivel bezeten. Dan moet je toch wel van je verstand beroofd zijn om zoiets te doen. Ja, helaas, zo dwaas, zo zot waren de mensen in die tijd. Zijn de mensen in het jaar onzes Heeren wijzer geworden?

Pas op. 'k Heb straks gezegd: zelfs het bondsvolk ging er schuldig aan. Zojuist hebben ze uit het onweer de stem van God gehoord, waarin Hij Zijn tien woorden bekend maakte en Mozes is nog niet van de berg, want de veertig dagen zijn nog niet om of ze zeggen tegen Aäron: maak ons goden die voor ons aangezicht gaan. Want deze man Mozes, we weten niet wat hem overkomen is. Dan denkt Aäron slim te zijn, want hij weet ook wel dat als godsdienst, vooral zulk een godsdienst, die geld kost, de mensen nogal eens

terugdeinzen. Hij zegt: dat is goed, breng je goud hier voor mijn voeten, dan zal ik een god maken. En werkelijk hoor, ze zijn zo verdwaasd, ze rukken hun gouden versierselen af: armbanden, voorhoofdsierselen en halsringen en ze werpen ze neer aan de voeten van Aäron. En hij maakt er een beeld van. Notabene naar Egyptisch model.

Drie maanden geleden heeft God hen uitgevoerd uit het diensthuis, hen verlost van onder de tirannie van Farao en drie maanden later gaan ze op Egyptische wijze zich een god maken, zoals ze in Egypteland gezien hebben: het stierkalf als teken van kracht. En ze bogen zich neder. Ja, als een mens zichzelf een god gaat maken, dan maakt hij zichzelf ook een godsdienst. Dat zit aan elkaar verbonden.

Want in het verloochenen van de ene ware God, Die het alleen voor het zeggen heeft en in het verkiezen van andere goden heeft de mens natuurlijk een bepaalde bedoeling, dat kunt u wel begrijpen. Hij kiest niet zo maar andere goden. Hij kiest andere goden, omdat de dienst van die ene God hem niet ligt. Omdat de dienst van de ware God tegen zijn vlees en bloed is. En nu kiest hij zich een andere god. Waarom? Om een godsdienst te maken, die overeenkomstig zijn vlees is. Want bij dit kalf treuren ze niet over hun zonden en zeggen niet: wij hebben God op het hoogst misdaan en wij zijn van het heilspoor afgegaan. En bij dit kalf liggen ze niet geknield, uitroepend: Heere, ga met ons, trek met ons op door deze dorre zandwoestijn en breng ons in Kanaän. Welnee, rondom dit kalf vieren ze feest! Er is een machtig gedruis van een feesthoudende menigte. Als Mozes van de berg afkomt, hoort hij niet het geluid van het wenen, niet het geroep uit de diepte:

Heere help ons, trekt U met ons op. Het is niet de stem die spreekt van het gemis aan Gods leiding. Welnee, die eigen gemaakte godsdienst weet alleen maar feest te vieren. Feest vieren naar het vlees. En geliefden, nu zegt u natuurlijk: ja, maar wij zijn zo zot niet, dat wij een kalf of een heilige paal maken, zoals het volk van Israël. Wij zijn zo zot niet, dat wij ons zouden buigen voor iets dat geen waarachtige God is, voor een beeld of voor iets dat geen wezenlijke betekenis heeft. Dat deden de primitieven wel, eeuwen geleden, maar dat doen wij niet.

Pas op, het gaat alleen op een wat listiger wijze. Wordt ook in ons volk, en ook de kerken doen er aan mee, hooggeleerde professoren in de godgeleerdheid geven er hun jawoord aan, wordt ook in ons volk niet een andere god aangebeden? Al noemt men hem dan nog met de naam van Jehova? Of, al zegt men dan nog, dat het geschiedt in de naam van de Heere Jezus?

Wat denkt u, als Van het Reve zijn god een ezel laat worden, waar hij ontucht mee bedrijft? En als minister Mevrouw Klompé hem de hoofdprijs geeft voor zijn machtig uitblinkend werk? Is dat niet de verdachte vrouw, zittende op het scharlakenrode beest, vol van godslastering? Is dat niet wat we lezen in Openbaringen 17 van de vrouw op het scharlaken beest, die de wereld dol maakt met haar hoererij? Is dat niet het maken van een afgod om zijn

vleselijke en verdorven lusten te kunnen uitvoeren en te bedrijven met zijn god? En zeg niet, ja, maar dat is een uitwas, dat kom je alleen maar tegen in Amsterdam. Het feit alleen al, dat dergelijke mensen de hoofdprijs krijgen en dat dergelijke mensen door een vertegenwoordiger van de kroon gekust worden en een oorkonde wordt aangeboden en professoren in de gereformeerde kerken zwart op wit geschreven hebben, dat deze man een christen is, alleen dit al moest ons met grote vreze vervullen. Alleen dit al moest ons van onze hoogten doen afzien en ons in het stof doen uitroepen: Behoudt o, Heere, behoudt. Want de getrouwen zijn weinige geworden in den lande.

Het is het begin van de grote ondergang. Wordt hier God niet omlaag gehaald naar het vleselijke, naar het dierlijke, naar het zondige? Om dan in de godsdienst van het vlees zichzelf te vermaken. Is het geen schering en inslag? Wordt deze godsdienst niet de godsdienst van het volk van Nederland? De godsdienst van de sex en de godsdienst van de zinnelijkheid. En de godsdienst van het overspel. Dan heeft men eerst God verlaagd tot een god van menselijke liefde en dan wil men de menselijke liefde beleven op de wijze die beneden het dierlijke ligt. "Nederland, let op uw zaak".

Laat men als kerk van Jezus Christus de wacht waarnemen, ook tegen deze afgoden en het op geen enkele wijze tolereren, dat op deze wijze het Woord van God krachteloos gemaakt wordt. Veel minder hieraan meewerken, hetzij door te weigeren hier tegen te waarschuwen of, nog veel minder, hier openlijk voor te voelen. Nu, God zegt, dat we op geen enkele wijze Hem in het stof af zullen beelden. Dan ziet dat natuurlijk ook op het hart, op onze gedachten. Het is waar, wij knielen niet voor een beeld en aanbidden geen heilige paal, maar God ziet het hart aan en hier staat, dat we God op geen enkele wijze mogen afbeelden en op geen enkele wijze mogen vereren, anders dan Hij in Zijn Woord heeft bevolen. Ach, dan moeten we ook ten opzichte van het tweede gebod zeggen: Heere, wat een afgoderij is er dikwijls in onze gedachten. Want, als we U op geen enkele andere wijze mogen vereren dan Gij in Uw Woord bevolen hebt, dan staan we ook aan dit tweede gebod wel diep schuldig.

God wil, dat onze gehele godsdienst geestelijk zal zijn. En, nu moeten we de hand in eigen boezem steken. Als wij in het huis van God samen komen, als God ons hier roept om te bidden, om te zingen, om te horen, om de dienst der offerande te beoefenen, dan eist Hij van ons dat we Hem waarachtig daarin zullen dienen. Als we nu eerlijk zijn tegenover God, dan moeten we zeggen: Heere hoe dikwijls komen we niet alleen uit gewoonte naar Uw huis. Hoe dikwijls zingen we Psalmen Davids, terwijl ons hart met andere dingen bezet is. Hoe menigmaal vouwen we onze handen en sluiten we onze ogen, zonder dat we mee bidden, danken, belijden of lofzingen, die God die we aanroepen. Hoe weinig zijn de snaren van onze ziel gespannen, gelijk bij Samuël, toen hij als jongen tot God mocht naderen: Spreek Heere, Uw knecht hoort. Hoe dikwijls geven we God Zijn gaven, om van Hem af te zijn. Hoe dikwijls

gebruiken we onze godsdienst om God te blinddoeken, zo dat kon. Om ons geweten gerust te stellen. Denk erom, dan komt ook dit tweede gebod tot ons en dat zegt: mens Ik wil dat je niet anders bidt, zingt, dankt, luistert, offert, ten avondmaal gaat, uw kinderen ten doop houdt, dan Gode betamelijk, tot lof en eer van Mijn grote Naam. Dan komt het toch wel heel dichtbij ons.

Dan staan wij schuldig aan het dienen van God op een andere wijze dan God in Zijn Woord bevolen heeft. Dat is ook afgodendienst, dat bedroeft de Heere. God wil dat wij Hem dienen, gelijk Hij in Zijn Woord bevolen heeft. Dat is met een dienst des harten, die Hem aangenaam is en een gebed des harten, beoefenende de gemeenschap der heiligen. Zo wil God dat we doen.

O, geliefden dan mogen we elke dag wel bidden, in zonderheid als we naar Gods huis komen: Heere zendt toch Uw licht en waarheid neder. Til me toch uit mijn sleur, zuiver toch mijn hart van al die denkbeelden, die verkeerde gedachten van God. Om dan nog niet te spreken van die afgoderij en van het verkeerde denken van God, wanneer we tegen beter weten in handelen. Wanneer we oneerlijk zijn tegen die ander, menende dat God het niet ziet of God onze zonden niet straffen zal. Wanneer we onze eigen zin en wil doen, terwijl we toch uitdrukkelijk weten dat de Heere andere dingen van ons vraagt, denkende dat God dat niet bezoeken zal. Wanneer we ook onze plichten in de godsdienst zo vervullen, dat we er in ons hart wel van overtuigd moeten zijn, dat God er geen genoeg mee nemen kan en er toch niet bedroefd over zijn.

Dat is het dienen van God op een andere wijze, dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft. Hier vraagt de onderwijzer: mag men dan in het geheel geen beeld maken? God kan niet en God mag niet, op welke wijze dan ook, worden afgebeeld. Maar de schepselen, al is het dat zij afgebeeld mogen worden; God verbiedt hun beeltenis te maken en te hebben en te vereren of God daardoor te dienen. Dus het maken van beelden, hetzij op linnen of papier, van ijzer van steen of hout, is op zichzelf niet verboden, als het maar niet is van God. De onderwijzer zegt hier en hij heeft hier de wil des Heeren verstaan, men mag de beelden niet hebben om die te vereren, om God daardoor te dienen. Ook in de tempel waren er beelden. Beelden van palmbomen en beelden van engelen, van Cherubs op het verzoendeksel en op de gordijnen en uitgesneden in goud. Beelden van granaat-appelen. Maar in de tempel, en dat is wel opvallend, waren er geen beelden van God, maar ook niet van mensen.

U weet met hoeveel achting het volk uit Abraham gesproten hun aartsvader noemde. Wij zijn kinderen Abrahams. Maar God heeft niet toegelaten dat Abraham, noch Izak, noch Jacob ook ergens een plaats in de tempel verkreeg door afbeeldingen, noch van hout noch van steen noch van borduursel. Het mag Rome wel in het aangezicht vliegen als zij haar kerken vol zet met allerlei, wat zij noemen heiligen. Zelfs het volk van Israël heeft Abraham en Izak en Jacob nimmer afgebeeld, ook al konden ze dan worden afgebeeld als schepselen. Maar God heeft het niet gewild en we lezen nergens, dat het volk

het gedaan heeft. We mogen dus geen beelden maken, God verbiedt dat. Al mogen er beeltenissen gemaakt worden terwille van de kunst zo moet toch die kunst onder het gezag van Gods Woord blijven. Die kunst mag ons ook niet vervreemden van God, mag geen muur worden tussen God en tussen ons. Die kunst mag onze ziel niet zo innemen, dat we er in op zouden gaan. Dan geldt van alle kunst: de schilderkunst, de beeldhouwkunst of welke kunst er nog meer is, ten opzichte van dit gebod: Heb geen andere goden nevens Mij.

Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u worden toegeworpen (Matth.6:33). Dan verbindt God aan de overtreding van dit gebod een straf. Dan zegt Hij: ouders ge zondigt niet alleen voor uzelf; ge zondigt ook voor uw kinderen.

Want Ik zal u niet onschuldig houden, in het derde en in het vierde lid van degenen, die Mij haten. Ik zal u niet onschuldig houden, zegt de Heere. Ja, dat is zo, geliefden, wij zondigen als ouders niet alleen voor onszelf. Onze kinderen worden ook, mede door ons kwaad en verkeerd voorbeeld, van de weg der gerechtigheid afgetrokken en ze wandelen ons als schapen achterna in het graf, zo God dit niet verhoedt. Daarom, vaders en moeders gaat niet op in iets wat buiten God is en wat kunnen er afgoden zijn; je kunt van zoveel dingen, die God ons in ons leven gegeven heeft ter veraangenaming en ter versiering je afgod maken. Je kan van je werk een afgod maken. Je kunt van de muziek, die je liefhebt, een afgod maken. Tien tegen een, je kinderen zullen aan die zelfde afgod gaan hangen. God heeft er zeer nadrukkelijk Zijn straf over gegeven. Hoewel Hij aan de andere kant gezegd heeft, dat degenen, die Zijn geboden houden, Zijn trouw tot in het duizendste geslacht, dat wil zeggen tot in de eindeloze eeuwigheid, zullen ervaren.

God zal nooit Zijn verbond verbreken. Hij zal nooit zeggen: tot hiertoe, tenzij dat we de Heere verlaten, tenzij dat wij het verbond breken en geen lust hebben om in de wegen des Heeren te wandelen. O, laten we toch bij de Bijbel leven, bij dat dierbare Woord van God. Laten we ons toch niet overgeven aan die noodlotsgedachten, maar laat ons bij de Bijbel leven.

Hier in de Bijbel staat, dat als de mensen wandelden in de wegen des Heeren, dan bleef God hun God en huns zaads God. Net zolang, totdat die mensen braken met de dienst des Heeren en zeiden: we hebben geen lust meer in de wegen des Heeren. En ja, dan zagen we, dat Hij hen overgaf in de hand van de vijanden en de lamp wegnam van zulk een plaats en die overplaatste in een andere plaats. Misschien onder de blinde heidenen, opdat zij onder de kennis van Gods waarheid komen. Maar als we in de wegen des Heeren mogen wandelen, vasthoudende aan het Woord des Heeren, dan blijft God de getrouwe tot in eeuwigheid. Hij zegt: tot in het duizendste geslacht. Eindeloos blijf Ik dezelfde voor uw zaad en voor uws zaads zaad, tot in der eeuwigheid.

Zingen wij eerst nog van de Tien Geb. des Heeren de verzen 1 en 3.

Tenslotte nog: Zou men dan de beelden in de kerken als boeken der leken niet

mogen dulden? Met andere woorden: zou je dan de beelden niet voor goede dingen mogen gebruiken? De roomsen zeggen: kijk, vooral vroeger, toen er veel mensen waren die niet konden lezen of schrijven, was het toch zo mooi. De koster liep dan met de kinderen de kerk rond en daar was de hele Via Dolorosa, de weg der smarten, de kruisweg in de ramen of op de muren of op schilderijen uitgebeeld en dan ging hij aan de kinderen vertellen. Kijk dit was Jezus, hier werd Hij gevangen genomen in de hof van Gethsémané, weggeleid naar het kruis, gekruisigd, afgenomen van het kruis, in het graf gelegd enz. Zo zagen dan die kinderen heel die lijdensweg en werden zo opgevoed in de waarheid der Schriften.

Je zou kunnen zeggen: dat is toch niet kwaad, als de mensen het daarvoor zouden doen? En, zo zegt de roomse kerk: als we Jozef en Maria hebben afgebeeld of als wij de heilige Petrus of Johannes of de heilige Jacobus hebben afgebeeld, dan hebben wij niet de bedoeling om deze beelden te laten aanbidden, maar wij willen slechts de gedachten van de mensen brengen bij deze mensen. Wij zijn mensen, die graag iets zien en daarom, als we dan zo'n beeltenis van Maria zien, dan denken wij aan Maria. Maria is onze voorspreekster, onze middelares bij God en dan kunnen we beter aan haar denken. Zo ook, wanneer we Christus zien aan het kruis, wanneer we Zijn zijde geopend zien en Zijn hoofd met doornen gekroond, dan kunnen we des te beter gedenken. Wanneer we dan voor dat kruisbeeld bidden, dan gaan onze gedachten des te beter uit naar Hem, die met Zijn bloed betaald heeft voor onze zonden.

Dat heeft echt wel een schijn van waarheid, van nuttigheid en rechtzinnigheid. Zou men die beelden dan niet als boeken van de leken mogen dulden? Leken dat zijn zoals uw weet, de niet-geestelijken. Men heeft dus in de roomse kerk de geestelijke stand en men heeft de leken. Die geestelijke stand heeft de beelden niet nodig, want die kunnen zelf de Bijbel lezen en verstaan. Maar de leken moeten de Bijbel niet hebben. Tegenwoordig denkt men daar wel iets anders over, men laat het toe, men beveelt het hier en daar zelfs aan, om de Bijbel in huis te nemen, maar in de dagen van de catechismus was dat nog heel anders. Toen de catechismus werd opgesteld mocht men zelfs op straffe des doods, niet in zo'n Bijbel lezen. Mogen die leken dan die schilderijen en die tekeningen niet hebben om daarin onderwezen te worden in de leer der waarheid?

Dan zegt de onderwijzer: Nee, en als argument voert hij dan aan: wij moeten niet wijzer zijn dan God. Dus hij zegt als het ware, God heeft het nergens geboden. In tegendeel, Jezus Christus heeft gezegd, predikt het Evangelie, Hij heeft nergens gezegd, maakt beelden van Mij of van Mijn moeder Maria of van uzelf, van Petrus, Johannes of Jacobus. We moeten niet wijzer zijn dan God, Die Zijn christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging van Zijn Woord wil onderwezen hebben. En de praktijk bewijst het, wanneer we van de waarheid, die God in Zijn Woord voorgeschreven heeft afwijken, met de beste bedoelingen, we toch bij de afgodendienst terecht

komen.

Kijk maar in de roomse kerk. Daar gelooft men vast en zeker, dat een gebed, gebeden bij de crucifix meer kracht heeft bij God, dan een gebed, dat men zomaar ergens anders bidt. Daar gelooft men vast, dat bidden bij een beeld in huis, gezegend in de kerk en besproeid met wijwater, daarbij van oneindig meer betekenis is dan het bidden zonder dat beeld. Daar gelooft men vast, dat men, de een of andere penning dragende van de een of andere heilige, beslist door die heilige zal bewaard worden, wanneer men tot hem bidt. Men bedrijft daar de reinste afgodendienst met beelden en allerlei andere dingen, welke de kerk en de huizen zijn binnengedragen. Dat komt niet zomaar, maar dat komt, omdat men afgeweken is van de eenvoudigheid van de bediening van het Woord van God. Dat is ook een levensgroot gevaar in onze dagen.

Voorals we jong zijn, dan vinden we de kerkdiensten nogal eens wat saai. Dan zouden we het echt wel eens een beetje anders willen. Een beetje meer muziek misschien en een beetje meer activiteit van de gemeente, in ieder geval een beetje anders. Men is overal aan het experimenteren met allerlei liturgieën, die men de kerk wil binnendragen om de zaak een beetje fleuriger te maken. Om de mensen er een beetje meer bij te betrekken. En toch, hoe we u daarin ook kunnen verstaan en we weten het uit ervaring, hoe je als jongen of meisje anderhalf uur luisterend naar de preek soms zo bijzonder weinig gehoord hebt.

Is daar, waar die liturgie keer op keer veranderd wordt, zodat grote stromen kerkvolk niet meer weten, waaruit ze zingen moeten, als er een versje of Psalm opgegeven wordt, □ waar allerlei gebruiken worden ingedragen die er onder onze vaders nimmer geweest zijn, □ is daar dan zo'n bloeiend geestelijk leven?

Is daar dan zo'n schare die God vreest? Is daar zo'n warmte en liefde waarvan men zegt, ja, hier is de gemeente des Heeren? Hier woont God Zelf en hier wordt Zijn heil verkregen? Is dat zo? Ach, is het niet het tegenovergestelde, is het niet daar in die roomse kerken, de oud-katholieke kerken en ook hervormde en gereformeerde kerken, waar men zich al meer en meer werpt op die liturgie, is daar juist niet het leven al maar verarmd? Is daar de prediking niet vaak een dorre moraalsleer, van dit doen en dat laten?

Men weet er haast niet meer van zonde en van genade, van droefheid en van blijdschap. Men kent bijna geen onderscheid meer tussen degene die God vreest en dien die Hem niet vreest. Nee, dan spreek ik inzonderheid tot de jeugd, wij komen er niet, het wordt niet beter in de kerk, wanneer we op een andere wijze de dienst van God willen beoefenen, dan de Heere Jezus gezegd heeft.

Voor alle dingen moet in de dienst van God het Woord verkondigd worden, het levende Woord van God. Want Christus wil door de levende verkondiging van Zijn Woord zondaren onderwezen hebben. Dan moet het natuurlijk ook, dat geef ik toe, een levende verkondiging zijn.

Dan moet ook de dienaar dagelijks God bidden om de verlichting van de

Heilige Geest, om het Woord met bewogenheid te mogen brengen, zodat zielen tot God getrokken worden. Zodat het volk Gods voedsel heeft op de weg, zodat de zondaar weet, waar hij staat ten opzichte van God. Opdat er arbeid kome □ onder de arbeid des Geestes □ in de harten der hoorders. En onder die levende verkondiging van het Woord wil God Zijn kerk bouwen. Zo wil Hij Zijn christenen onderwijzen en zo maakt Hij zondaren Zijn beeld gelijk. Daar moet het om gaan in de prediking van het Woord. Niet dat we knielen voor beelden, die we zelf gemaakt hebben, maar dat we veranderd worden naar het evenbeeld van Hem Die ons geschapen heeft. Om het nu heel kort en heel duidelijk te zeggen: dan moet de prediking in ons leven zo functioneren, dat we op Jezus Christus gaan lijken. Dat we iets van die zachtmoedigheid in ons leven gaan omdragen en iets van die opofferingsgezindheid. Van dat dienen van de Vader, van dat drinken van de drinkbeker. Van dat wandelen in Zijn weg, van dat gaan aan Zijn hand. Van dat verloochenen van onze gedachten, van dat niet meer spreken van hetgeen ons welbehagelijk is, maar van dat spreken dat Jezus deed: De Woorden die Ik spreek zijn Mijn Woorden niet, maar de Woorden van Mijn Vader, Die Mij gezonden heeft.

O, dan krijgen we ook een welbehagen in dat Woord van God, in die werkingen van God. Dan gaan we ook iets van dat beeld hier op aarde vertonen, dan krijgen we gemeenschap met God. En nu moet u zelf uw hart eens onderzoeken of het Woord van God u nu tot dit beeld van God gebracht heeft. Of dat u in uw leven die hartelijke opoffering van uzelf, dat verliezen van uw eigen leven, dat afstaan van al uw eigen gedachten, wil en kunnen, of u dat kent, of dat u nog steeds in uw ongebroken natuur God op uw eigen wijze voor blijft stellen. Zoals ook onder ons gedaan wordt: een harde god, een boedah-god, een god zoals de mohammedaan zijn god voorstelt, die met zijn ijzeren vuist uit de hemel alles regeert, die niet te bewegen is. Waar alle gebed zinloos is, omdat hij "soverein" zijn gang gaat met de mensen zonder dat hij ook maar enigszins te bewegen is. Waar je je plichten voor moet doen, anders word je gestraft.

Hebben we altijd nog zo'n gedachte van God, dan zijn we het heidendom nog niet ontkomen, dan leeft er in ons leven nog niets van: Om dat te doen uit dankbaarheid. Maar ik geef u de verzekering, wanneer u de levende God in het Woord mag vinden, in de levende bediening van het Woord, wanneer u oog in oog met God komt te staan, dat u geen beeld meer nodig hebt. Dat u in dít Woord van God de beeltenis Gods ziet, waar Hij zich aan u voorstelt als een heilig en als een rechtvaardig God, als een barmhartig en als een genadig God. Waar uw ziel steeds meer hongert, om met dat beeld verzadigd te mogen worden, brengt Hij u op die weg, door die waarheid en begiftigt u met dat leven, waarvan Jezus zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh.14:6). En over deze weg te mogen gaan, die waarachtige weg, geeft leven aan onze ziel.

't Is waar, dan moeten we telkens zeggen: wat leef ik toch mijn eigen leven,

mezelf liefhebbend boven U. Wat leef ik toch met een hoop ongedode zonden in mijn hart, wat leef ik aards, wat leef ik toch werelds. Wat leef ik toch ver bij die ander vandaan, die Gij ook gekocht hebt met Uw dierbaar bloed. Wat beoefen ik weinig de gemeenschap der heiligen. Maar dan mogen we ook aan God zeggen: Heere, dat is onze smart, want dit is onze blijdschap, dat we meer en meer Uw beeld zouden mogen dragen, dat we meer en meer zouden afsterven van de zonden, verloochend aan onszelf Uw voetstappen mogen drukken.

Ja, waarlijk, zo is het toch in de harten van allen, die de Heere vrezen. Dat is de innerlijke begeerte ten opzichte van het tweede gebod en het is de hartelijke wens, dat ge eenmaal daar moogt komen waar ge nooit meer een verkeerde voorstelling van God zult hebben. Waar ge nooit meer met Asaf zult zeggen: maar mij aangaande mijn bestraffingen zijn er alle morgens. Waar ge met Job nooit meer met God zult twisten over het kruis, dat Hij u heeft opgelegd. Waar ge met David nooit meer struikelen zult en waar ge met Salomo uw knieën nooit meer zult buigen in de tempel van de afgod. Waar ge met Petrus u nooit meer zult schuldig maken aan de verloochening van Hem. Omdat ge maar niet begrijpen kunt, dat Hij nu in zulk een weg Zijn volk zalig maakt.

Maar daar zult ge als gezaligden, als priesters voor de troon van God met een volvaardig gemoed God eeuwig mogen dienen naar dit tweede gebod, omdat Jezus Christus ook dit gebod van Gods heilige Wet altijd voor ogen gehad heeft en daarop vertrouwd heeft, zelfs toen Hem hongerde in de woestijn. En toen de duivel kwam en zei: als U een keer Uw knieën voor mij buigt, dan zal ik U al de koninkrijken van deze wereld geven. Want satan is heer van deze wereld, dan zegt Jezus: Ik vertrouw op het levende woord van Mijn Vader en Ik lijd liever honger en armoe.

En het is voor Hem uitgelopen op het kruis, op de dood en op de hel. Dat was de uiterste consequentie van Zijn keus, maar Hij heeft volhard ten einde toe, omdat Hij vertrouwd heeft op het levende Woord van God. En zie geliefden, nadat Hij het kruis gedragen heeft, nadat Hij de schande heeft veracht, is Hij verheerlijkt geworden en zit in de troon Zijns Vaders, plaats bereidend, voor al degenen in wiens hart ook dit gebod van Gods Wet geschreven staat en die een verlangen hebben om met de dichter te mogen zingen: Maak ons Uw beeld gelijk. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.